

Schandl József

(Bakonybél, 1885. április 27. – Budapest, 1973. július 10.)
okleveles mezőgazda, állatorvos, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja (levelező: 1953, rendes: 1960).

Életpályája:

1904-ben beiratkozott a magyaróvári Gazdasági Akadémiára. 1906-ban kitűnő minősítésű oklevelet szerzett. Állami ösztöndíjasként 1909-ben jeles minősítéssel okleveles állatorvossá avatták. 1911-től Magyaróvárott tanársegédként, majd segédtanárként működött, közben egy hosszabb nyugat-európai tanulmányutat is tett, amely után – mindössze 28 évesen (!) – megkapta professzori kinevezését a Kolozsvári Gazdasági Akadémiára, ezt pedig egy négyéves katonai szolgálat követte. Az I. világháború után az állattenyésztéstan tanára volt Óvárott, majd az Állatorvosi Főiskolán a Mezőgazdasági enciklopédia c. tárgy előadója, miközben a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának Mezőgazdasági Osztályán is oktatott állattenyésztés- és tejgazdaságtant. Az egyetemi átszervezéseket követően, 1934-1945 között, a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Mezőgazdasági és Állatorvosi Kar Mezőgazdasági Osztályán adta elő diszciplínáit, rövid ideig az egyetem Állatorvosi Osztályán az állattenyésztéstan megbízott előadója volt. Az 1945-ben létrejött Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán Schandl József vezette az Állattenyésztéstan Tanszéket. 1946–47-ben a kar dékánja volt. 1948-tól az Állattenyésztési Kutató Intézet juhtenyésztési osztályán dolgozott. 1951-ben átvette az Intézet vezetését és tudományos tanácsadóként szervezte annak munkáját egészen 1960-ig. 1953-ban a Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése levelező taggá választotta. 1960-ban lett az MTA rendes tagja.

Munkássága:

Tanári pályafutása mellett aktív kutatói tevékenységet is folytatott: 1927-től 1960-ig – oktatási teendőivel párhuzamosan – ellátta az egykori magyaróvári professzor, Rodiczky Jenő által 1898-ban alapított Országos Gyapjú és Selyemminősítő Intézet igazgatói tisztségét, illetve 1948-tól az Állattenyésztési Kutató Intézet Juhtenyésztési Osztályának munkatársa, 1951-1960 között az intézet vezetője volt. Schandl a **juhtenyésztés**, illetve a **gyapjútermelés** területén iskolát teremtett Magyarországon. A gyapjútermelésben bevezette a relatív termelés elvét, nevéhez fűződik a hazai juhtenyésztési fajtapalettán napjainkig egyeduralkodó magyar (fésűs) merinó kitenyésztése, emellett jelentős érdemeket szerzett a **merinóállomány tejelőképességének** növelésében, valamint megszervezte a magyar juhállomány törzskönyvezését, bevezette a tejelés-ellenőrzést. Figyelme azonban korántsem csak a juh tenyésztésére irányult. Foglalkozott az állattenyésztés más ágaival is: 1924-től sorozatosan jelentek meg könyvei, melyek az általános tenyésztési kérdéseken kívül a szarvasmarha és a bivaly, a ló, a sertés és a kecske tenyésztésével is külön foglalkoztak. Munkái általában évtizedekig segédkönyvül szolgáltak mind az elmélet, mind a gyakorlat számára, ezért csaknem mindegyik sok kiadást megért. Több területen irányt szabott az állattenyésztési kutatásoknak, és alig van a szakmában olyan siker, amelynek részese ne lett volna. A gyakorlattal szintén szoros kapcsolatot tartott fenn, figyelemmel kísérte eredményeinek

hasznosulását a mindennapi életben. A hazai állattenyésztésnek hosszú időn keresztül vezéregyénisége volt, szakember-generációkat nevelt az ország számára.

Főbb kitüntetései:

- 1954 - A Munka Vörös Zászló Érdemrendje
- 1954 - Kossuth-díj
- 1960 - Munka érdemrend

Főbb művei, publikációi:

- Az állattenyésztés enciklopédiája (1924)
- Állattenyésztéstan. I. Az állattenyésztés biológiája. Általános tenyésztési elvek (1925)
- Általános állattenyésztéstan. (1933, 1948)
- A juh és a kecske tenyésztése. (1928, 1951, 1953)
- A tejtermelés jelentősége a merinó-juhászatban. In: A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Osztályának közleményei, 1954. (4. évf.), 3-4. sz., 245-256. p.
- Szarvasmarha tenyésztésünk termelékenységének fokozása. In: A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Osztályának közleményei, 1955. (7. évf.), 1-2. sz., 39-53. p.